

در رساله‌های نجاشی از امام صادق علیه السلام

المنطق

مشهورات

جلسه ۱۴۸

استاد فرخی

مشهورات:

۶- استقرائیات: قضایایی است که عامه مردم، در اثر استقراء تام و یا ناقص آنها را پذیرفته اند،

مانند: حکم به اینکه تکرار یک عمل ملالت آور است و پادشاه فقیر ناچاراً ستمگر است؛ و...

در بسیاری از موارد مردم برای پذیرش یک قضیه به وجود یک یا چند مثال بسنده می کنند و

اگر با موارد نقض آشکاری برخورد نکنند، آن قضیه نزدشان مشهور می شود، مثل نحسی عدد ۱۳

و...

وهمیات:

مقصود از وهمیات، قضایای وهمی صرف است، یعنی قضایای کاذب و دروغی که وهم آنها را

پذیرفته و با قوت به آنها حکم می کند به گونه ای که خلاف آن را حتی اگر برهان بر آن اقامه شود،

نمی پذیرد.

مثال: وهم ترس از تاریکی، درحالی که نزد عقل مکان تاریک همان مکان روشن است، سر این

امر آن است که وهم پیرو حس است و در بند آن گرفتار است، احکامی که وهم درباره غیر

محسوسات دارد که به آن قضایای وهمی محض گفته می شود قطعاً کاذب و دروغ است.